

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з методичної роботи
 Ярослав ШТАНЬКО
"29" серпня 2025 р.

ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

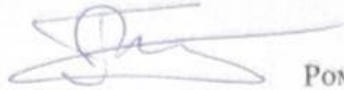
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність:	191 Архітектура та містобудування
Освітньо-професійна програма:	"Архітектура та містобудування"
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

Івано-Франківськ
2025

РОЗРОБНИК:

Доц.кафедри архітектури та
будівництва

Роман ГОНЧАРИК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри архітектури та будівництва
протокол № 1 від 25 серпня 2025 р.

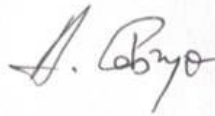
Завідувач кафедри

Руслан ЖИРАК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Андрій САВЧУК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

e-mail	roman.honcharyk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Макетна майстерня
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/roman-honcharyk
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=381

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на вивчення принципів і методів формування архітектурного середовища як цілісної просторової системи, що поєднує будівлі, відкриті громадські простори та інтер'єри. Курс формує систематизовані знання про процеси проєктування, просторової організації та художнього вирішення середовища з урахуванням функціональних, соціальних і екологічних вимог.

Особлива увага приділяється взаємодії людини з простором, ролі дизайну у створенні комфортних і безпечних умов життєдіяльності, а також інтеграції архітектурних, ландшафтних і інтер'єрних рішень у єдину композиційну систему. Дисципліна орієнтована на сучасні тенденції розвитку міського середовища, інклюзивність, екологічну відповідальність та культурний контекст проєктування.

Курс має виражену практичну спрямованість і передбачає розробку студентами проєктів громадських просторів та прилеглих інтер'єрів із використанням сучасних методів аналізу, просторового планування та візуалізації.

Метою навчальної дисципліни є формування системного розуміння процесів проєктування та організації архітектурного середовища з урахуванням функціональних, естетичних і екологічних вимог, а також розвиток творчого й критичного мислення для комплексного підходу до дизайну міських просторів, будівель і інтер'єрів.

Опанування дисципліни сприяє формуванню здатності створювати комфортні, гармонійні та соціально орієнтовані середовища, що відповідають сучасним викликам урбанізації, сталого розвитку та збереження культурної ідентичності. Студенти навчаються працювати з простором як із багаторівневою системою, у якій архітектура, ландшафт і дизайн інтер'єру взаємодіють у межах єдиної концепції.

Дисципліна орієнтована на практичне оволодіння методами містобудівного аналізу, просторової композиції, функціонального зонування та формування естетично виразного й екологічно відповідального архітектурного середовища.

Завдання курсу:

- Формування комплексного уявлення про процеси розробки та реалізації проєктів дизайну архітектурного середовища громадських просторів, включаючи просторове планування, функціональне наповнення та художньо-образне вирішення середовища;

- розвиток критичного й творчого мислення для генерування інноваційних рішень, орієнтованих на потреби громади та соціокультурний контекст;
- формування здатності враховувати екологічні, соціальні та культурні чинники під час проектування;
- набуття навичок інтеграції архітектурних, ландшафтних та інтер'єрних рішень у межах єдиного проектного задуму.

Методичні:

- забезпечити оволодіння студентами проектно-орієнтованим підходом (Project-Based Learning) через розробку реальних або наближених до реальності кейсів дизайну громадських просторів.
- застосовувати міждисциплінарні методи дослідження (соціологія, урбаністика, екологія), що сприяють глибшому розумінню проблематики формування громадських середовищ.
- інтегрувати лекційні та практичні заняття з майстер-класами, виїзними обстеженнями й аналізом реалізованих проєктів для поєднання теоретичних знань із практичними навичками.
- розвивати навички аналітичної роботи з територією, користувацькими сценаріями та просторовою структурою середовища.

Пізнавальні:

- сформувати знання про основні принципи та методи містобудівного аналізу, просторового планування й композиції у контексті дизайну громадських просторів.
- ознайомити з провідними світовими та національними прикладами успішних архітектурних і ландшафтних рішень для громадських середовищ.
- розкрити сучасні тенденції розвитку міського дизайну, включаючи використання цифрових технологій, екологічних стратегій і принципів інклюзивності.
- сформувати розуміння соціокультурної ролі архітектурного середовища та його впливу на якість життя людини.

-

Практичні:

- забезпечити оволодіння методами проведення польових досліджень (замірів, спостережень, опитувань, аналізу потоків) для виявлення потреб і проблем громадських просторів та прилеглих інтер'єрів.
- сформувати навички розробки концептуальних і деталізованих проєктів, що включають просторове планування, підбір матеріалів, елементів дизайну та інтер'єрних рішень.
- навчити створювати графічні й просторові візуалізації (схеми, плани, 3D-моделі, колажі, макети) та презентувати проєкти в професійному середовищі.
- розвинути здатність формувати практичні рекомендації щодо впровадження або модернізації громадських просторів із урахуванням технічних,

економічних і соціальних чинників, а також взаємодії з суміжними фахівцями.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	четвертий (IV)		
Семестр	восьмий (VIII)		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції		
	семінари, практичні	42 (в годинах)	
Самостійна робота		48 (в годинах)	
Форма підсумкового контролю	Екзамен (VIII семестр)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Архітектурне проектування, Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування, BIM-технології, Комп'ютерне моделювання та візуалізація	Візуальне мислення. Володіння 3Ds тах, BIM-технології, виробнича практика, кваліфікаційна робота

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Вступ до дизайну архітектурного середовища

Поняття та сутність архітектурного середовища, громадських просторів та прилеглих інтер'єрів. Історико-культурні аспекти формування міського середовища: вплив стилів і архітектурних напрямів. Принципи гармонійної взаємодії людини та простору: психологічні й соціальні фактори дизайну.

Тема 2. Аналіз та планування громадських просторів

Методологія дослідження територій: збирання даних, фотофіксація, анкетування, оцінка потоку відвідувачів. Функціональне зонування та схема організації простору: рекреаційні, транзитні, комерційні, культурні зони.

Інклюзивний дизайн та доступність: нормативно-правові вимоги, універсальний дизайн і принципи безбар'єрності.

Тема 3. Просторово-композиційні та інтер'єрні рішення

Основи композиції, пропорцій та формоутворення в зовнішньому і внутрішньому просторі. Ергономіка громадських просторів і прилеглих інтер'єрів: зонування, потоки руху, взаємодія людини з об'єктами середовища. Колористика, освітлення та матеріали в дизайні архітектурних просторів і пов'язаних інтер'єрів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 4. Сучасні технології та екологічний підхід у дизайні

Екологічні принципи і сталий розвиток: вибір матеріалів, технологій, озеленення та вплив на довкілля. Використання цифрових інструментів і віртуальних платформ для проектування та візуалізації (CAD/BIM-програми, програми для 3D-візуалізації). Інноваційні рішення в організації громадських просторів (розумні зупинки, інтерактивні екрани, технології «розумного міста»).

Тема 5. Реалізація проєктів та презентація результатів

Структура проєктної документації та основні етапи реалізації проєкту (від концепції до фінального впровадження). Співпраця зі зацікавленими сторонами (громада, замовники, забудовники, влада) та юридичні аспекти реалізації дизайн-проєктів. Підготовка презентаційних матеріалів: 3D-візуалізації, макети, схеми, розрізи й концептуальні колажі. Оцінювання ефективності проєкту, збір відгуків і коригування для подальшого вдосконалення.

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

«Дизайн архітектурного середовища»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	-

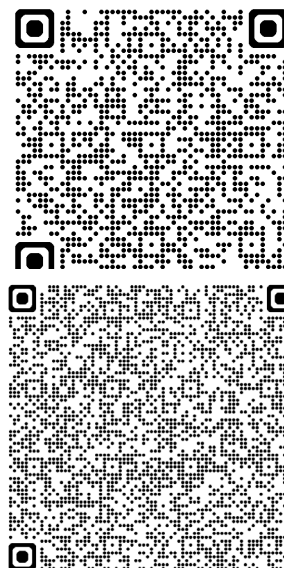
Огляд історичних прикладів дизайну архітектурного середовища	4	-
Дослідження сучасних трендів та інновацій	4	-
Вивчення нормативно-правової бази	4	-
Розробка концепцій і ескізів	6	-
Аналіз реальних проєктів у рідному місті/регіоні	4	-
Аналіз колористики та освітлення	4	-
Інклюзивність та універсальний дизайн	10	-
Збір референсів та візуальних джерел	4	-
Розробка базових 3D-моделей	6	-

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

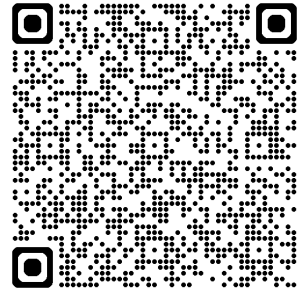
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

3)

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

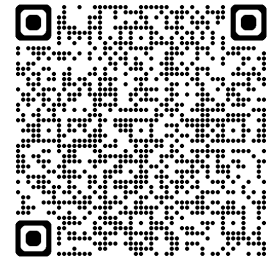
щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

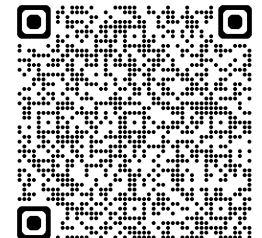
4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

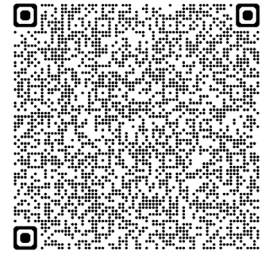
Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних

мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи (в разі потреби - розділити за семестрами)

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи				
	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи		40	25	40
Всього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється

«Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Критерії оцінювання (за необхідності, поточного та/або підсумкового контролю)

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		

Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Беліченко О. Дизайн міського середовища: методологія проєктування / О. Беліченко. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2021. – 256 с.
2. Гейл Я. Міста для людей / Я. Гейл; пер. з англ. О. Юрков – К.: Основи, 2016. – 280 с.
3. Жукова О. Основи проєктування громадських просторів / О. Жукова. – Л.: Львівська політехніка, 2020. – 312 с.
4. Александер Кр. Мова шаблонів: міста, будівлі, будівництво / Кр. Александер та ін.; пер. з англ. – К.: ArtHuss, 2018. – 1176 с.
5. Ковальчук В. Архітектурне середовище та його дизайн: основи, принципи, практика / В. Ковальчук. – Х.: Видавництво «Ранок», 2019. – 352 с.
6. Яковлева І. Сталий дизайн архітектурного середовища: екологічні та функціональні аспекти / І. Яковлева. – К.: Кондор, 2021. – 290 с.
7. Дронова С. Громадські простори: теорія і практика організації міського середовища / С. Дронова. – Одеса: ОНУ, 2022. – 268 с.

Додаткова література

8. Купенко А. Дизайн громадських просторів: новітні підходи та технології / А. Купенко. – К.: Діалектика, 2020. – 240 с.
9. Бейлі П. Urban Transformation: Planning for Public Spaces / П. Бейлі. – London: Routledge, 2019. – 312 p.
10. Крюгер В. Архітектурна аксіоматика для міського середовища / В. Крюгер. – Харків: Видавництво ХНУБА, 2021. – 196 с.
11. Іванова Л. Ергономічні аспекти дизайну міста / Л. Іванова. – Львів: Львівська політехніка, 2022. – 184 с.
12. Чейз Дж. Громадські простори як місця взаємодії: посібник для урбаністів / Дж. Чейз. – Нью-Йорк: Springer, 2018. – 278 p..

Електронні інформаційні ресурси

13. ArchDaily – <https://www.archdaily.com>
14. Dezeen – <https://www.dezeen.com>
15. CityLab – <https://www.bloomberg.com/citylab>
16. Urban Design Group – <https://www.udg.org.uk>
17. World Landscape Architecture – <https://worldlandscapearchitect.com>